

Forslag til vedtak - Idrettstinget 2019

Fra: Oslo Idrettskrets

Tittel på forslag: Kriminaliser økonomiske gevinster ved doping

Forslag til vedtak:

Idrettsstyret skal arbeide for at norsk lovgivning kriminaliserer den økonomiske gevinsten ved doping.

Begrunnelse for forslaget:

Vi foreslår dette fordi:

- Doping også innebærer økonomisk vinning for de medvirkende og bør behandles av myndighetene som bedrageri
- Uttestengelse fra idrett ikke virker avskrekkende for dopingindustriens bakmenn
- Norsk lov er i dag ikke tilstrekkelig til å straffe medvirkning til doping

Kampen mot doping må ledsages av nye virkemidler. De senere års avsløringer viser at dopingproblematikken har nådd nye høyder. Den er blitt en grensesprengende, internasjonal virksomhet med både statlige og individuelle aktører på høyt nivå, med dertil hørende muligheter for enorm økonomisk gevinst.

Norsk idrett er underlagt WADAs regler og WADA-kodens virkemidler. I norsk lov ble det i 2013 totalforbud mot visse former for dopingmidler i Norge, jfr. Straffelovens §§234, 235 og Legemiddeloven § 24 a. Brudd på disse bestemmelsene gir politiet virkemidler som f.eks. pågrepelse, ransaking, kroppslig undersøkelse, inndragning m.m.

Det er store avvik mellom WADAs og strafferettens dopinglister, straff og andre virkemidler.

Oslo Idrettskrets mener at doping i prestasjonsfremmende hensikt innen idretten ikke bare handler om idrettslige prestasjoner og brudd på eget regelverk. Det handler vel så mye om økonomisk vinning og bør behandles etter alminnelige strafferettslige prinsipper.

1. Bruk av ulovlig metode for å bedre prestasjoner er juks. Utøver og støtteapparat mottar penger under forutsetning av å være ren, og mottar derved penger de ikke er berettiget til. Kravet om uberettiget vinning er oppfylt. Dette er reelt sett helt tilsvarende som når man mottar økonomiske fordeler via andre bedrageriske metoder som behandles som bedragerier i strafferettslig forstand.

2. Det økonomiske utbyttet til doperen og dennes medvirkere er oppnådd på bekostning av de ærlige og rene utøverne. Doperen har fratrukket dem retten til en rettferdig idrett og har skadet idrettsarbeidet og idrettens anseelse.
3. De enorme økonomiske gevinstene for seierherrene stammer fra det alminnelige publikum; tilskuere, fans, TV-seere, følgere på sosiale medier og internett. Publikum representerer den desidert største økonomiske verdien for idretten og idrettsutøverne. Og motsatt; en idrett uten publikum forblir en idrett uten de store pengene. Publikumsinteressen transformeres fra seertall og liknende til klingende mynt, først i hendene på sponsorer, idrettsorganisasjoner, arrangører, klubber og andre – og deretter videreføres gjerne en *andel* til selve utøveren.

I motsetning til når slike uberettigede vinninger oppnås på andre samfunnsarenaer, blir verken idrettens dopere eller deres medvirkere holdt strafferettslig ansvarlig for det økonomiske aspektet. Så vel inndragning som erstatningskrav for uberettiget vinning er fraværende.

Utestengelse fra idretten er preventivt avskrekkende for utøvere flest, men trolig i liten grad for utøverenes medvirkere som legger til rette for doping.

I dag har vi i Norge ingen lovgivning som på en treffende måte kriminaliserer den økonomiske gevinsten ved doping. Trolig kan man straffe enkelte tilfeller hvor utøveren har oppnådd en økonomisk gevinst av doping som bedrageri etter straffeloven § 371. Men en konsekvens av at det bl.a. må påvises tap eller risiko for tap, er at mange dopingbedragerier vil falle utenfor den alminnelige bedrageribestemmelsen. Det kan for eksempel skyldes at sponsorer, forbund, klubber og arrangører som har betalt pengene til doperen enten kan ha kjent til doping eller kan ha tjent penger og ikke hatt et tap. Man står da igjen med tapet som er forvoldt publikum og andre utøvere. Dette vil normalt være svært vanskelig å påvise, og i mange tilfeller er det i realiteten umulig å påvise at noen slike tap er oppstått.

Vi har behov for at norsk lovgivning tilpasses særtrekkene ved dopingbedragerier og som:

1. Løsriver straffebudet fra tapstanken slik at bedrageriet er straffbart – uavhengig av om tapet kan identifiseres, jfr. Innsideforbudet.
2. Påser at alle som har medvirket, lagt til rette for eller på annet vis kan klandres for at en dopet utøver likevel har fremstått som ren og mottatt penger, kan straffes og eventuelt få sin andel av utbyttet inndratt. Det er i dag en generell hjemmel for å straffe medvirkere i straffeloven 2005 § 15. Utfordringen er at den passive medvirkningen straffes ikke – f.eks. dersom en trener/lege/eier som vet at utøveren doper seg, men ikke gjør noe med det kan falle utenfor dagens medvirkning.

Tiden er inne for å se doping fra et annet perspektiv; på samme måte som annen økonomisk kriminalitet. Myndighetene må se doping som økonomisk kriminalitet og behandle dopingsaker som det bedrageri det faktisk er. På denne bakgrunn bes idrettsstyret å arbeide for at norsk lovgivning kriminaliserer den økonomiske gevinsten ved doping.

Oslo, 23/1-2019

Sveinung Oftedal
Oslo Idrettskrets
Leder

